

دانشکده دامپزشکی

پایان نامه برای دریافت درجه‌ی دکترای حرفه‌ای دامپزشکی

شماره ثبت: ۳۸

سال تحصیلی: ۹۵

عنوان:

ارزیابی روش اولتراسونوگرافی سرپستانک برای تشخیص ورم پستان تحت
بالینی در گاو شیری هلشتاین

اساتید راهنما:

دکتر رضا نارنجی ثانی

دکتر محمدحسن یوسفی

نگارنده:

عاطفه هیوه چی

استاد راهنما: دکتر رضا نارنجی ثانی استادیار دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان

استاد راهنما: دکتر محمدحسن یوسفی دانشیار دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان

استاد مشاور: دکتر اشکان جبلی جوان دانشیار دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان

داور: دکتر خاطره کفشدوزان استادیار دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان

داور: دکتر یاسمین والی متخصص رادیولوژی دامپزشکی دانشگاه تهران

خلاصه فارسی:

ورم پستان به عنوان پرهزینه ترین بیماری گاو شیری شناخته شده است. این بیماری معمولاً به دو نوع بالینی و تحت بالینی تقسیم می‌گردد. موارد تحت بالینی به دلیل عدم وجود علائم، مشکل اصلی هستند. ضررهای اقتصادی ناشی از این بیماری، اغلب به دلیل ضعف در تشخیص سریع و دقیق آن می‌باشد. روش استاندارد تشخیص این بیماری، کشت باکتریایی است که بسیار زمان‌بر بوده و روش تشخیصی سریع و فارمی این بیماری، آزمون ورم پستان کالیفرنایی (CMT) است که دارای حساسیت و ویژگی بسیار خوبی نیست. از طرفی دیگر اولتراسونوگرافی روشی بسیار سریع نسبت به تکنیک‌های تشخیصی آزمایشگاهی بوده و توانایی بررسی ساختارهای مختلف پستان را دارا می‌باشد، و از آنجایی که اولین سد دفاعی پستان، سرپستانک می‌باشد و التهاب در وهله اول از سرپستانک شروع می‌گردد، لذا در این مطالعه، روش اولتراسونوگرافی سرپستانک برای تشخیص ورم پستان تحت بالینی در گاو شیری هلشتاین، ارزیابی شد. این مطالعه در گله‌ی شیری گاوهای هلشتاین واقع در شهرستان سمنان بر روی ۱۱۰ کارتیبه صورت پذیرفت. از هر کارتیبه به صورت استریل نمونه‌ی شیر جهت کشت باکتریایی اخذ گردید، سپس تست CMT انجام شد. برای انجام اولتراسونوگرافی سرپستانک از روش حمام آب و پروب خطی با فرکانس ۷/۵ مگاهرتز استفاده شد. داده‌های به دست آمده توسط نرم‌افزار SAS آنالیز و نقاط برش توسط نرم‌افزار SPSS محاسبه شدند. نمونه‌هایی که توسط کشت باکتریایی و تست CMT مثبت طبقه بندی می‌شدند به عنوان مبتلا به ورم پستان تحت بالینی در نظر گرفته شدند. یافته‌های این مطالعه نشان داد اندازه‌ی عرض مخزن سرپستانک و نسبت بین عرض مخزن سرپستانک و ضخامت دیواره‌ی سرپستانک بین کارتیبه‌های مبتلا به ورم پستان تحت بالینی و سالم، اختلاف معنی‌داری داشته است. نقطه‌ی برش مطلوب برای تشخیص ورم پستان تحت بالینی براساس عرض مخزن سرپستانک ۱/۰۵ سانتی‌متر و براساس نسبت عرض مخزن سرپستانک به ضخامت دیواره‌ی آن ۱/۴۹ سانتی‌متر تعیین شد. باتوجه به نتایج این مطالعه به نظر می‌رسد می‌توان ارزیابی اولتراسونوگرافی سرپستانک را به عنوان روشی کاربردی جهت تشخیص ورم پستان تحت بالینی برای گاو شیری هلشتاین در سطح فارم استفاده کرد.

کلیدواژه‌ها: ورم پستان تحت بالینی، سرپستانک، اولتراسونوگرافی، گاو شیری.